

№ 5-580/25
від 5 серпня 2025 року

Міністерство фінансів України

*Пропозиції до Стратегії реформування
системи управління державними
фінансами на 2026–2030 роки та
Плану заходів з її реалізації*

Асоціація міст України за підсумками засідання 25 липня 2025 року робочої підгрупи з питань місцевих бюджетів щодо розвитку системи управління державними фінансами України надає пропозиції до Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2026–2030 роки та Плану заходів з її реалізації.

У Стратегії передбачити:

1. Метою Стратегії є зміцнення інституційної спроможності системи управління державними фінансами для забезпечення сталої макроекономічної стабільності, стійкої бюджетної дисципліни, ефективного та прозорого розподілу ресурсів, фінансової самодостатності місцевого самоврядування та підвищення якості публічних послуг в інтересах громадян, з урахуванням євроінтеграційного курсу України.

2. Для досягнення мети Стратегії такі стратегічні цілі:

Стратегічна ціль 1. Дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни у середньостроковій перспективі.

Стратегічна ціль 2. Підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної бюджетної політики.

3. Напрямки досягнення цілей:

Щодо досягнення Стратегічної цілі 1. Дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни у середньостроковій перспективі:

Інституційне, організаційне та правове посилення адміністрування податків і зборів, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування

Розширення бази оподаткування

Підвищення спроможності органів місцевого самоврядування у сфері управління боргом

Щодо досягнення Стратегічної цілі 2. Підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної бюджетної політики:

Розвиток середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні

Удосконалення програмно-цільового методу на місцевому рівні

Чітке розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування

Зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування

Збалансування доходів та повноважень органів місцевого самоврядування, недопущення звуження свободи дій органів місцевого самоврядування самостійно розпоряджатися фінансовими ресурсами в межах власної відповідальності

Удосконалення механізму фінансового забезпечення видаткових повноважень, які передаються державою на виконання органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади

Удосконалення здійснення публічних закупівель

Стратегічне планування публічних інвестицій на середньострокову перспективу

Удосконалення управління публічними інвестиціями на державному, регіональному та місцевому рівнях

У Плані заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2026-2030 роки передбачити наступні позиції:

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
Стратегічна ціль 1. Дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни у середньостроковій перспективі			
Податкова система			
<i>Інституційне, організаційне та правове посилення адміністрування податків і зборів, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування</i>			
Посилення контролю з боку податкових органів за дотриманням платниками порядку сплати податків та зборів, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування, а також правильності нарахування, повноти та своєчасності їх сплати	Мінфін ДПС всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	-“-	I квартал 2026 р.
Закріплення виключно за органами місцевого самоврядування права	Мінфін всеукраїнські асоціації органів	схвалено Кабінетом Міністрів	I квартал 2026 р.

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
встановлення пільг з місцевих податків і зборів	місцевого самоврядування (за згодою)	України та подано до Верховної Ради України законопроекти	
Удосконалення обміну інформацією між органами місцевого самоврядування та податковими органами, а також між центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері земельних відносин та у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно щодо інформації з Державного земельного кадастру та Державного реєстру речових прав на нерухоме майно	Мінфін ДПС всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	розроблено пропозиції та прийнято відповідні нормативно-правові акти, надано органам місцевого самоврядування можливість під час виконання ними посадових (службових) обов'язків використовувати податкову інформацію з інформаційно-телекомунікаційних систем та інших джерел ДПС	I квартал 2026 р.
Удосконалення системи обліку податкових пільг з метою забезпечення повноти та достовірності такого обліку	Мінфін ДПС всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	Відображення у довіднику пільг усіх без виключення податкових пільг, включно із встановленими ПКУ зменшеними розмірами ставок податків та зборів	I квартал 2026 р.
<i>Розширення бази оподаткування</i>			
Запровадження Муніципального фіскального реєстру. Визначення даних Муніципального фіскального реєстру підставою для оподаткування майновими	Мінфін ДПС Мінюст Держгеокадастр всеукраїнські асоціації органів	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради	II квартал 2026 р.

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
податками об'єктів, відомості про які відсутні у державних майнових реєстрах та базах ДПС	місцевого самоврядування (за згодою)	України законопроекти	
Визначення виконавчих органів місцевого самоврядування контролюючими органами в частині дотримання платниками зобов'язань щодо платежів до місцевого бюджету з метою забезпечення виконання норм статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині делегованих повноважень	Мінфін ДПС Мінрозвитку всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	II квартал 2026 р.
Управління боргом			
<i>Підвищення спроможності органів місцевого самоврядування у сфері управління боргом</i>			
Посилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо управління боргом	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою) місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	розроблено навчальні матеріали та проведено навчання для представників органів місцевого самоврядування щодо управління боргом (за результатами зазначено кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	постійно
Стратегічна ціль 2. Підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної бюджетної політики			
Середньострокове бюджетне планування			
<i>Розвиток середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні</i>			
Посилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо	Мінфін всеукраїнські асоціації органів	розроблено навчальні матеріали та	постійно

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
середньострокового бюджетного планування	місцевого самоврядування (за згодою)	проведено навчання для представників органів місцевого самоврядування щодо середньострокового бюджетного планування (за результатами зазначено кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	
Програмно-цільовий метод			
<i>Удосконалення програмно-цільового методу на місцевому рівні</i>			
Удосконалення класифікації доходів бюджету	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	розроблено пропозиції щодо внесення змін до класифікації доходів бюджету	постійно
Удосконалення Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	розроблено пропозиції щодо внесення змін до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету	постійно
Посилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою) місцеві держадміністрації виконавчі органи	розроблено навчальні матеріали та проведено навчання для представників органів місцевого самоврядування щодо застосування	постійно

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
	місцевих рад (за згодою)	програмно-цільового методу у бюджетному процесі (за результатами зазначено кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	
Міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація			
<i>Чітке розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування</i>			
Удосконалення розподілу повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування за принципом субсидіарності	Мінфін Мінрозвитку інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	I квартал 2026 р.
Забезпечення повноти фінансування з державного бюджету соціальних пільг, встановлених та гарантованих законодавством, зокрема на безоплатний або пільговий проїзд у громадському транспорті, забезпечення лікарськими засобами, харчуванням та іншими соціальними послугами	Мінфін Мінрозвитку Мінсоцполітики інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	I квартал 2026 р.
Компенсація з державного бюджету збитків (різниці в тарифах) теплопостачальних, теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення, які утворилися через державну	Мінфін Мінрозвитку інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	I квартал 2026 р.

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
тарифну політику, із одночасним впровадженням системних механізмів, спрямованих на недопущення їх утворення в майбутньому	самоврядування (за згодою)		
<i>Зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування</i>			
Перегляд формування ресурсної бази органів місцевого самоврядування відповідно до розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування	Мінфін Мінрозвитку інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України	I квартал 2026 р.
Збільшення доходів бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад (збереження стабільних джерел доходів, диверсифікація джерел наповнення бюджетів, недопущення скасування або вилучення джерел доходів територіальних громад або їх частини)	Мінфін Мінрозвитку всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою) місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	III квартал 2026 р.
Відновлення зарахування до бюджетів територіальних громад податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	-“-	У році наступному після року, у якому припинено чи скасовано воєнний стан
Списання заборгованості за середньостроковими	Мінфін	схвалено Кабінетом	I квартал 2026 р.

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
позиками та безвідсотковими позичками, наданими місцевим бюджетам у 2009-2014 роках за рахунок коштів єдиного казначейського рахунка, яка перебуває на обліку в Державній казначейській службі України	всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	
<i>Збалансування доходів та повноважень органів місцевого самоврядування, недопущення звуження свободи дій органів місцевого самоврядування самостійно розпоряджатися фінансовими ресурсами в межах власної відповідальності</i>			
Зарахування місцевих податків та зборів виключно до бюджетів територіальних громад	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	I квартал 2026 р.
Щорічне збільшення частки зарахування податку на доходи фізичних осіб до бюджетів місцевого самоврядування для досягнення у 2029 році такої частки в обсязі 80% (з 2027 року – 70%, з 2028 року – 75%, з 2029 року – 80%).	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	I квартал 2026 р.
Безумовна компенсація втрат органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, та недопущення передачі на рівень місцевих бюджетів фінансового забезпечення видаткових повноважень без відповідного компенсаційного ресурсу	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	-“-	постійно
Удосконалення розподілу між місцевими бюджетами субвенцій та дотацій з державного бюджету на основі застосування формульного підходу при	Мінфін Мінрозвитку інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські	прийнято нормативно-правовий акт	I квартал 2026 р.

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
розподілі між бюджетами територіальних громад субвенцій та дотацій з державного бюджету	асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)		
Застосування формульного підходу при розподілі між бюджетами територіальних громад субвенцій та дотацій з державного бюджету	Мінфін Мінрозвитку інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	-“-	щороку
Врегулювання (визначення) у бюджетному законодавстві терміну «кількість населення», який використовується як один з параметрів з урахуванням якого здійснюється горизонтальне вирівнювання податкоспроможності бюджетів місцевого самоврядування	Мінфін Мінрозвитку інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України	I квартал 2026 р.
<i>Удосконалення механізму фінансового забезпечення видаткових повноважень, які передаються державою на виконання органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади</i>			
Удосконалення (перегляд) механізму бюджетного вирівнювання з урахуванням оновлених повноважень органів місцевого самоврядування через запровадження вертикально-горизонтального бюджетного вирівнювання шляхом: - надання територіальним громадам дотації на підставі розрахунку фінансових нормативів бюджетної забезпеченості на основі економічного, соціального, природного та екологічного	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України	II квартал 2026 р.

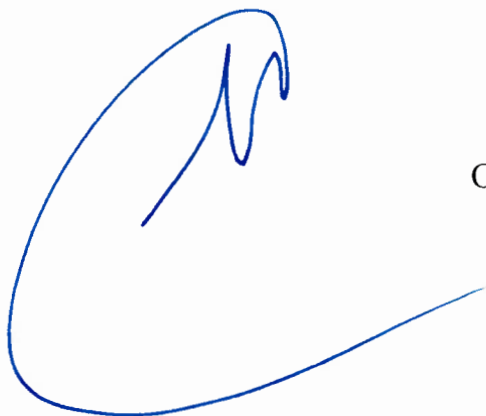
Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
стану відповідних територій, виходячи з рівня мінімальних соціальних потреб, встановленого законом, та державних стандартів (вимог) і нормативів за кожним із делегованих державою місцевому самоврядуванню повноважень; - скасування поняття реверсної дотації та припинення відповідних вилучень коштів з місцевих бюджетів; - застосування актуальних та верифікованих даних чисельності населення у територіальних громадах; - урахування сфер повноважень органів місцевого самоврядування			
Перегляд та затвердження оновлених соціальних стандартів і нормативів надання гарантованих державою послуг в описовому та вартісному вигляді за кожним з делегованих органам місцевого самоврядування повноважень органів державної влади	МОН Мінсоцполітики інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	прийнято нормативно-правовий акт	ІІІ квартал 2026 р.
Система публічних закупівель			
Удосконалення проведення публічних закупівель			
Удосконалення процесу проведення публічних закупівель шляхом перегляду (збільшення) вартісних порогових значень для закупівлі товарів, послуг та робіт	Мінекономіки інші центральні органи виконавчої влади	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Закону України	І квартал 2026 р.

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
		«Про публічні закупівлі»	
Управління публічними інвестиціями на державному, регіональному та місцевому рівнях			
<i>Стратегічне планування публічних інвестицій на середньострокову перспективу</i>			
Підготовка та затвердження середньострокових планів пріоритетних публічних інвестицій на державному, регіональному та місцевому рівнях	Мінекономіки Мінфін Мінрозвитку інші центральні органи виконавчої влади виконавчі органи місцевих рад	прийнято відповідні нормативно-правові акти	щороку у III кварталі
<i>Удосконалення управління публічними інвестиціями на державному, регіональному та місцевому рівнях</i>			
Удосконалення нормативно-правової та методологічної бази управління публічними інвестиціями	Мінрозвитку Мінекономіки Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України	I квартал 2026 р.
Удосконалення підходів до фінансування публічних проєктів територіальних громад за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку	Мінрозвитку Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України	I квартал 2026 р.
Розроблення методичних рекомендацій щодо управління публічними інвестиціями територіальних громад, що фінансуються за	Мінрозвитку Мінекономіки Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого	розроблено методичні рекомендації та доведено до місцевих органів виконавчої влади	I квартал 2026 р.

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання
рахунок коштів державного бюджету	самоврядування (за згодою)	та органів місцевого самоврядування	
Посилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо управління публічними інвестиціями	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою) місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	розроблено навчальні матеріали та проведено навчання для представників органів місцевого самоврядування щодо управління публічними інвестиціями (за результатами зазначено кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	постійно

Виконавчий директор

Олександр СЛОБОЖАН

Кобялко Вікторія
044-486-28-41
v.kobyalko@auc.org.ua

Палійчук Тетяна
+380 (95) 704 85 44
t.paliichuk@auc.org.ua